

for at deltage i denne undervisning. Allerede den gældende lov indeholder en bestemmelse herom, men denne gælder kun for unge mellem 14 og 16 år og er i øvrigt omgærdet af en række forbehold. Retten til frihed gælder således ikke, såfremt der ved arbejdsaftalens indgåelse er truffet modstående aftale. Det er ligeledes fastsat, at for virksomheder, hvor de unge indgår i arbejdet på en sådan måde, at deres fravær vil gribe afgjort forstyrrende ind i driften, kan ungdomsnævnet dispensere fra denne bestemmelse efter retningslinier, som fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med arbejdsministeren.

Kommissionen om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere foreslår bestemmelsen udbygget således, at der gives alle unge i alderen 14-18 år en ubetinget ret til 1 dag om ugen — eller i et dertil svarende sammenhængende tidsrum — at deltage i godkendt ungdomsundervisning.

Undervisningsministeriet har i sit forslag fastsat de unges ret til frihed til $\frac{1}{2}$ dag ugentlig uden tab af arbejds løn, idet man mener, at det vil være en afgørende forudsætning for at opnå den ønskede tilslutning til ungdomsskolen, at de unge — ligesom efter gældende lov — holdes skadeløse i økonomisk henseende. Ligesom hidtil undtager man de unge, for hvem der er oprettet lærekontrakt i henhold til lærlingeloven.

Undervisningen vil efter arbejdsgiverens bestemmelse også kunne gives i et sammenhængende tidsrum enten lokalt på en højskole eller efterskole, på en ungdomskostskole eller på en af arbejdsgiverne selv oprettet uddannelsesskole. I så fald er der mulighed for fra stat og kommune at yde tilskud til elevernes kostforplejning og til lokaleudgifter.

For at stimulere interessen for at indrette ungdomsskoler med undervisning om dagen foreslår man det hidtidige tilskud fra stat og skolefond på 75 pct. af timelønnen i dagungdomsskolen forhøjet til 85 pct., således at tilskuddet fra kommunen eller den stedlige kreds reduceres til 15 pct.

For yderligere at lette de unges adgang til at komme på ungdomsskole foreslår man, at der indføres en hjemmel til at yde tilskud til elevens rejseudgifter, når eleverne må rejse en vis større afstand for at kunne deltage i ungdomsskolens undervisning.

Endvidere foreslår man, at de unge får et mere fyldestgørende bevis for den undervisning, de har gennemgået.

De nye former for ungdomsskole med en videregående erhvervsbetonet undervisning eller direkte erhvervspræget uddannelse vil kræve et antal lærere og ledere med den hertil fornødne særlige uddannelse,

og bl. a. under hensyn hertil foreslår man bevillingen til afholdelse af instruktionskursus forhøjet.

Aftenskolens undervisningsmæssige forhold m. m.

De indvundne erfaringer har ikke givet ministeriet grundlag for at foreslå væsentlige ændringer til bestemmelserne om aftenskolens form og indhold. Ved forslaget bevares aftenskolens fagrække uændret. Endvidere opretholdes det hidtil gældende princip om, at undervisningen er gratis for eleverne.

Ministeriet har fra private oplysningsforbunds side modtaget forslag gående ud på, at aftenskolevirksomhed fremtidig bør overlades til private organisationer og enkeltpersoner, medens kommunerne bør have eneret på at oprette og drive ungdomsskoler. Fra anden side har man modtaget forslag om, at kommunerne bør ligestilles med private med hensyn til at oprette og drive aftenskoler. Ved nærværende forslag opretholder man lovens § 9 i dens nuværende formulering, for så vidt angår etablering af aftenskoler og fritidsforanstaltninger, idet man herved fortsat må have det overladt til nævnene at medvirke til den fornødne samordning ved etableringen af de forskellige kursus; man har derimod i højere grad end efter gældende lov fremhævet det kommunale initiativ med hensyn til at oprette ungdomsskoler.

Også *aftenhøjskolen* bevares i sin nuværende form. Som en nydannelse foreslår man i overensstemmelse med et fra mange sider herom fremsat ønske, at der ydes et — meget begrænset — tilskud til afholdelse af *foredragsrækker om aftenhøjskoleemner*.

Ungdomsskolens og aftenskolens administrative og økonomiske forhold.

For at aktivisere nævnenes virksomhed, specielt med henblik på arbejdet for de unge mellem 14 og 18 år, har man stillet forslag om en ændret sammensætning af nævnene, hvorom henvises til §§ 7, 8 og 11 med dertil hørende bemærkninger.

Lønningerne til ungdoms- og aftenskolens lærere er for nylig blevet reguleret ved lov nr. 150 af 13. maj 1959. Lederhonorarerne blev ikke reguleret samtidig hermed, og man har derfor stillet forslag om en forhøjelse af disse.

Andre skoleformer.

Som noget nyt foreslås indført en begrænset bemyndigelse for ministeren til at yde tilskud efter de for ungdomsskoler eller aftenskoler gældende regler til *særlige skoleformer*, der forbereder til eksamen. Man har herved særlig tænkt på forberedelseskur-